

Имомлари иттифоқ қилган ҳадислар / Олти саҳиҳ имомлари иттифоқ қилган ҳадислар / 329-ҳадис

329 - عَنْ سَهْلِ بْنِ أَبِي حَمْمَةَ - قَالَ: حَرَجَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَهْلٍ بْنِ رَيْدٍ وَمُحَمَّصَةُ بْنُ مَسْعُودٍ بْنِ رَيْدٍ، حَتَّىٰ إِذَا كَانَا بِخَيْرٍ تَفَرَّقَا فِي بَعْضٍ مَا هُنَالِكَ، ثُمَّ إِذَا مُحَمَّصَةُ يَجِدُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ سَهْلٍ قَتِيلًا فَدَفَنَهُ، ثُمَّ أَقْبَلَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هُوَ وَهُوَيْصَةُ بْنُ مَسْعُودٍ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ سَهْلٍ، وَكَانَ أَصْغَرُ الْقَوْمِ، فَذَهَبَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ لِيَتَكَلَّمَ قَبْلَ صَاحِبِيهِ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «كَبِيرُ الْكُبُرِ فِي السِّنِ»، فَصَمَّتْ، فَتَكَلَّمَ صَاحِبَاهُ، وَتَكَلَّمَ مَعَهُمَا، فَلَكَرُوا لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَقْتَلَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَهْلٍ، فَقَالَ لَهُمْ: «أَتَحْلِفُونَ حَمْسِينَ يَمِينًا، فَتَسْتَحْفِفُونَ صَاحِبَكُمْ - أَوْ قَاتِلَكُمْ -»، قَالُوا: كَيْفَ تَحْلِفُ، وَلَمْ نَشْهُدْ؟ قَالَ: «فَتَبَرِّئُكُمْ يَهُودٌ بِخَمْسِينَ يَمِينًا»، قَالُوا: كَيْفَ تَبَرِّئُ أَيْمَانَ قَوْمٍ كُفَّارٍ؟ فَلَمَّا رَأَى ذَلِكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَعْطَى عَفْلَةً.

[خ 2702، م 2702، ت 1422، س 4710، د 1638، جه 1669]

Саҳл ибн Абу Ҳасма розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:

«Абдуллоҳ ибн Саҳл ибн Зайд билан Мұҳаййиса ибн Масъуд ибн Зайд Хайбарга етғанларида у ернинг бир жойида ажралишди. Сүнг Мұҳаййиса ибн Масъуд Абдуллоҳ ибн Саҳлни ўлдирилган ҳолда топиб, уни дағн қилди. Кейин у Ҳуваййиса ибн Масъуд ва Абдурраҳмон ибн Саҳл билан бирга Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига борди. У қавмнинг энг кичиги эди. Абдурраҳмон икки шеригидан олдин гап очмоқчи бўлган эди, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам унга: «Каттани - ёши каттани - бил», дедилар. У жим бўлди. Шунда икки шериги гапирди, сўнг у ҳам улар билан бирга гапирди. Улар Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга Абдуллоҳ ибн Саҳлнинг ўлдирилганини айтишди. У зот уларга: «Элликта (одам) қасам ичиб, шеригингизга [ёки «ўлдирилган кишинингизга»] ҳақдор чиқа олмайсизларми?» дедилар. «Биз шоҳид бўлмаган бўлсанак, қандай қилиб қасам ичамиз?» дейишишди. «Унда яҳудийлар эллик (кишининг) қасам билан

ўзларини оқлаб олишади», дедилар. «Қандай қилиб коғир қавмнинг қасамини қабул қиласиз?!» дейишиди. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам буни кўргач, унинг диясини бердилар».

Имом Бухорий, Муслим, Термизий, Насаий, Абу Довуд ва Ибн Можса ривоят қилишган.

* Қасома – қотилликда айбланаётган одам ёки унинг яқинлари айбни ўзидан соқит қилиш учун қасам ичишидир.

Манба: hadis.islom.uz

